

Požítý zdroj: časopis Prevence

Dotazy z oblasti dohledu nad žáky, prevence rizikového chování

Dotaz:

Ve školském zařízení opakovaně řešíme jednu otázku a nenacházíme na ni odpověď. Konkrétně se jedná o situaci, kdy školské zařízení (její zaměstnanec) volá pro svého žáka/studenta z nějakého zdravotního důvodu Zdravotnickou záchrannou službu. Je školské zařízení povinno, když to zdravotní stav studenta dovolí, s nezletilým žákem/studentem poslat doprovod (pedagoga, školníka, asistenta) na transport sanitním vozem Zdravotnické záchranné služby do nemocnice, event. doprovod, který se žákem/studentem bude v nemocnici do příjezdu např. rodičů a podobně, nebo není? Nikde se nám nepodařilo najít, zdali je tato situace řešena nějakou směrnicí, vyhláškou MŠMT ČR atp.

Odpověď:

Podle stanoviska právního oddělení MŠMT a stanoviska ředitele Zdravotnické záchranné služby zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáka při převozu k ošetření nebo do nemocnice výjezdová skupina (poskytovatel zdravotnické záchranné služby), které je žák předán a která od okamžiku tohoto předání za něj přebírá odpovědnost. Školské zařízení od doby předání žáka tedy již nezajišťuje jeho bezpečnost a ochranu zdraví a ani neprovádí dohled. Jsou pro to tyto důvody, které mají oporu v zákonech týkajících se integrovaného záchranného systému, Zdravotnické záchranné služby a dále ve zdravotnických vyhláškách Ministerstva zdravotnictví ČR:

- 1. Ze zákona má přístup do sanity u nezletilých pouze rodič nebo opatrovník určený soudem.*
- 2. V případě nehody, nákazy nebo zranění je pojištěn a zajištěn pracovní-právně pouze pacient, u kterého je zajišťována přednemocniční péče, nikoliv doprovod, byť je to zaměstnanec školy.*
- 3. Sanitka s pacientem nemůže čekat, až ředitel školského zařízení určí nějakého zaměstnance zařízení jako doprovod.*
- 4. Pokud bude zásah u žáka hodnocen jako méně závažný, což je běžné, může se žáka doprovázející zaměstnanec školského zařízení ocitnout u těžké dopravní autonehody, kam bude celá sanitka prioritně přesměrována. Přitom se osádka Sanitky nemůže starat ještě o zdraví školního doprovodu.*
- 5. V nemocnici nemůže zaměstnanec školského zařízení chodit se žákem po vyšetřeních, ani ho hlídat — tato činnost nemá oporu v zákoně, navíc při této činnosti platí bod 1. Otázkou je také návrat zaměstnance školského zařízení zpět ...*
- 6. Pokud by se v nemocnici rozhodlo, že zdravotní stav žáka vyžaduje převoz na vyšší pracoviště (úraz, otrava, popálenina), nemůže zaměstnanec jezdit se žákem (Praha, Hradec Králové ...). Otázkou je opět návrat zaměstnance školského zařízení zpět ...*
- 7. V patientském prostoru sanitního vozidla je pro transport homologováno pouze jedno sedadlo, a to pro zdravotníka, případně zákonného zástupce, a na sedadle vepředu vedle řidiče nemá civilista co dělat, protože se jedná o zdravotnické pracoviště.*

Ještě doplňujeme, že o události a provedených opatřeních školské zařízení neprodleně informuje zákonného zástupce žáka.

Dotaz:

Když žák, který má oba rodiče jakožto zákonné zástupce, ale bydlí u babičky (a probíhají soudy ohledně opatrovnictví -babička-, ale ještě není žádné rozhodnutí), může škola/školské zařízení poskytovat této babičce informace ohledně žáka? Může škola/školské zařízení jednat v případě problému pouze s babičkou, anebo musí vše jít přes stávající zákonné zástupce? A pokud ano (jen přes zákonné zástupce), mohou oni dát babičce nějakou plnou moc, na jejímž základě by ji škola mohla zvát na jednání a informace jí poskytovat?

Odpověď:

Začneme od konce: zákonný zástupce (každý z nich) je oprávněn zmocnit ke smluvnímu zastoupení při právním jednání kteroukoli svéprávnou osobu, tedy i babičku žáka. Jestliže z takové plné moci vyplýne oprávnění zastoupit zákonného zástupce mj. i ve věcech vzdělávání žáka (dítěte zákonného zástupce – zmocnitele), bude škola/školské zařízení oprávněna jednat s babičkou jako se zmocněncem zákonného zástupce, a to v rozsahu zmocnění obsaženém v plné moci.

A naopak – dokud babička žáka neprokáže zplnomocnění od zákonného zástupce žáka, nelze jí poskytovat žádné informace o žákovi ani od ní přijímat projevy vůle týkající se žáka (např. různé souhlasy, apod.). Teprve rozhodnutí soudu o opatrovnictví dá babičce žáka statut zákonného zástupce žáka, a to opět „jen“ v rozsahu tohoto rozhodnutí.

Bez ohledu na výše uvedené způsoby zmocnění babičky k jednání za žáka (na základě plné moci nebo rozhodnutí soudu o opatrovnictví) zůstávají rodičům dítěte všechna práva zákonných zástupců (včetně práva na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka), pokud soud v samostatném rozhodnutí nezavazí rodiče jejich (jeho) rodičovské odpovědnosti.